

CATALUNYA

ORGAN DE LA LLAR DEL COMBATENT CATALA A MADRID

REDACCIO * ADMINISTRACIO * SERRANO 123 * TELF. 63423

Missatge al president Companys

que la LLAR DEL COMBATENT CATALA, li ha tramès per mitjà d'un disc, com a prova ben palesa de l'esperit que anima tots els combatents catalans.

Si és veritat que heu de sentir-me, si és veritat que la meua parla us ha d'arribar, tingueu present una cosa: la veu que ressona en el mateix cor de la República, ací, a la capital de la Democràcia, és la veu de Catalunya que per sempre més s'ha immortalitzat en aquestes terres, regades amb sang catalana. Penseu que els catalans que es troben per tots els fronts de la República esperen dels vostres llavis la resposta a aquest missatge que us ha de portar la convicció concreta que en cada català hi ha un home i en cada home un gegant; sí, Honorable President; cada gegant està fixat a la trinxera amb el seu pensament enlairat vers les quatre barres esperant el moment de convertir en realitat l'esperó que glateix en la carn viva de Catalunya: alliberar tots els pobles d'Espanya que units amb el segell de la sang marxem vers l'horitzó que el Govern d'Unió Nacional ha sabut cisellar tan fermament al cor de cada un dels combatents de la República.

President de tots els catalans: digueu al vostre i també nostre poble que, ara més que mai, ens sentim, en defensar Madrid, defensors de Catalunya; digueu als nostres familiars, amb veu alta i clara, que l'odi envers l'invasor es concentra en cada una de les nostres baionetes; digueu també a les nostres dones, a les nostres promeses, que mai cap català no ha sofert l'esclavatge ni ha acceptat la humiliació i que, per això, estremem els braços amb tots els defensors de la independència per fer honor a la nostra Història, mirall de la Humanitat.

I és per aquest motiu que en nom de la LLAR de Madrid, símbol del nostre caràcter i senyera que aplega tots els sentiments catalans, perquè trameteu als combatents que lluiten avui per terres de Catalunya la salutació més fraternal de tots els qui trobant-se en l'Exèrcit del Centre, anhelan ajuntar els pits per aixafar el feixisme invasor i, agermanats els combatents en un mateix vincle, sapiguem retornar a les nostres llars amb el que és sublim per a tots: amb la victòria.

Vós, Lluís Companys, digueu que Catalunya estimava els madrilenys; Madrid també ens estima, i aquest amor és la raó suprema que mou els pobles amb el seu neguit de llibertat.

Res més, President; la veu que heu sentit és la d'un català que només és així: català i antifeixista, i que vol fer-se digne de Catalunya i de la República. Salut.

Vint-i-dos anys. Un joventut que ha mantingut estret contacte amb la platja asolellada i ha escoltat belles cançons de rem i de vela, sortides de llavis mariners. Un poble alegre i apte per a somniar-hi: Pineda. Un aire carregat d'emanacions que baixen de la Costa Brava propera. Dues passions: la Música i Catalunya. Heu-vos ací l'escenari on s'ha desenvolupat la primera part de la vida de Joaquim Soms. Bell escenari que l'induí, encara més, a l'amor per la seva terra i pels seus costums. La seva ànima de músic cercà l'espigolar en el folklore català i en treïé les dolces melodies gairebé

obligades, cantades només del pagès d'alta muntanya o pel pescador de la barca més vella.

Soms estima la música d'ahir —ahir brillant per Catalunya— i tota la seva producció és una patent d'aquest amor. «Crec —ha dit Soms— que en el folklore català hi ha prou cabdal per a nodrir les ambicions musicals més desmesurades».

Ve la guerra. De tot el territori lleial afueixen els homes que responen a la crida de la pàtria amenaçada. Soms veu canviar el paisatge del seu viure. Soldat de l'Exèrcit Popular, ha deixat la tebior de la costa i els camps arreglats del Litoral i ha pujat a l'Alcàrria. En lloc d'arbres té davant dels ulls quilòmetres i quilòmetres sense cultiu. El colorit del mar i dels jardins s'ha convertit en un to cru de terra grumolosa. Grans extensions de planúria àrida, repel·lent, que encomana a la gent que hi viu, una tristesa eterna: un posat fosc, concentrat, no gaire apte per a les confidències. Es massa fort el contrast per a no entristir l'ànim habituat a la simfonia joiosa de les muntanyes. I, sobretot, hom es troba tan lluny de Catalunya!

Els companys de Soms —a la 33 Divisió hi ha un noranta per cent de catalans— reaccionen escrivint cartes sentimentals i de lletra atapeïda, a la mare i a la promesa. Ell és músic i reaccionà, naturalment, fent música. Creà una sardana, un cant d'enyorrança, que els nostres soldats aprenegueren de cor.

CATALANS A L'ALCARRIA.

No heu sentit «Catalans a l'Alcàrria»? La primera impressió que rebeu és de contrast. Compreneu que el seu autor, en un magnífic esforç, s'ha situat, per a compondre-la, molt lluny de les coses que el volaven. Les pedres, l'aridesa dels camps erms, han restat automàticament a segon terme per deixar passà la vi-

Carta oberta al 135 Batalló, de la 34 Brigada

Entre la Direcció de la LLAR i el 135 Batalló, s'han creuat les següents lletres: DEL 135 BATALLÓ A LA LLAR.

Escorial, 15 de juny del 1938.

Company secretari:

Per la present, em plau saludar-te en nom de tots els catalans i no catalans d'aquest Batalló.

Com a nota transcendental, ocoreguda a través de la subscripció pro periòdic NOVA CATALUNYA, òrgan de la Llar, cal esmentar per a demostració del lligam que hi ha entre tots els combatents que formen aquesta Unitat, que un tant per cent considerable de no catalans, foren els qui hi contribuïren amb més entusiasme; on es demostra l'esperit que vincula tots els combatents que formen dins l'Exèrcit de la República.

En nom de tots els catalans d'aquest Batalló, em plauria fer-vos un prec, que per mitjà del nostre periòdic es remarqués aquesta ajuda i es fes arribar a ells una salutació que portaria per nosaltres la representació de Catalunya.

Esperem amb impaciència la vostra contesta i mentrestant restem vostres per Catalunya i per la República.

MARCEL LOYOLA

DE LA LLAR AL 135 BATALLÓ

Queridos compañeros:

Vuestra carta es para nosotros un eslabón más que añadir a los trabajos ya realizados y que nos estimula en la tarea de agrupar a todos los catalanes en un mismo sentido de responsabilidad ante la Patria.

Labor esencial por parte nuestra es la de hacer comprender a cuantos lo ignoren, que Catalunya se siente hermanada por lazos indisolubles con todos los pueblos de España y habéis sido vosotros los que en gesto sencillo lo habéis demostrado al aceptar como propio el sostenimiento del semanario NOVA CATALUNYA, netamente catalán y que vosotros, luchadores de la independencia, sabéis comprender el alto valor moral que encierran sus páginas al ser reflejados en lengua vernácula todos los sentimientos de quien, encontrándose alejado de su ambiente, espera con avidez la lectura que le llevará un fuerte dilito espiritual.

El acto de vuestros jefes y comisarios, facilitándolos lo que puede dar un carácter más recio al lazo fraternal de todos los soldados, es una enseñanza rotunda a los jefes de antaño, que en su concepto mezquino de la Patria ofendíanla cuando despreciaban en hechos de soberbia y orgullo ruin a los hijos de Euzkadi, Galicia y Catalunya, como entregan hoy trozos de la Patria al extranjero invasor.

Tened en cuenta que el lema de la «LLAR DEL COMBATENT CATALA» es el mismo que se ha hecho común en la vida de Catalunya: «cada català ha d'ésser un heroi de la llibertat». Es por lo tanto, que al saludaros en nombre de la representación que cada catalán lleva consigo, lo hacemos fiados en que continuareis como hasta hoy, enlazados para marchar unidos hacia la victoria.

Recibid con estas sencillas letras, soldados de la República, una sincera salutación en la seguridad de que vuestra firmeza en la unidad de todos los combatientes del Ejército acelerará el triunfo sobre el invasor.

Vuestros y de la Patria,

Por la Dirección,
EL SECRETARIO GENERAL

sió florida de la pàtria llunyana en realitat, però més present que mai en l'esperit.

No és estrany que, amb la seva força, entrés ràpidament en la voluntat dels catalans de la 33 Divisió la lletra de la sardana —d'un altre combatent ben català: Lluís Millan—, vibrant i nostàlgica i que es repetís de llavi en llavi. Pujà al parapet. Fou cantada en les llargues velles de guàrdia. Les seves frases musicals saltaren la trinxera —com els mateixos combatents— i es clavaren en les oïdes avergonyides d'algun català de l'altra banda.

Passen mesos. Soms —guanyador d'un concurs— és ara el director de l'orquestra de la Divisió. Es celebra un acte per als combatents, a Brihuega, amb l'assistència del comandament. Ell hi és al davant de l'orquestra. Interpreten «Catalans a l'Alcàrria». Medrano, el comandant de la 33 Divisió, gran amic de Catalunya, resta impressionat de l'emoció d'aquella música i del sentiment que posen els músics en executar-la i el públic en escoltar-la. Vol conèixer l'autor. Aquest li és presentat. Medrano pregunta si té cap inconvenient que «Catalans a l'Alcàrria» esdevingui l'himne de la Divisió. Soms, que mai no ha esperat per a la seva sardana un honor tan alt, no sap com expressar la seva alegria. El gest de Medrano ha tingut la virtut de fer conèixer als soldats, que estan comanats per un home que coneix i respecta els íntims sentiments dels seus xicots.

Per iniciativa del comandant Medrano s'està imprimint en un artístic pergami la lletra i la música de «Catalans a l'Alcàrria», que serà oferta al President de Catalunya, com homenatge de la 33 Divisió, composta, gairebé exclusivament, de combatents catalans que lluiten amb entusiasme per la independència d'Espanya.

«VERTICE SIERRA»

Actualment Soms està treballant activament en una obra que ell judica com la més assenyada en la seva producció. Portarà per nom «Vertice Sierra» i cantarà la gesta de la III Companyia, de la seva Brigada, en resistir i derrotar a sis batallons enemics el sis de febrer del 1938. És un poema simfònic i constarà de quatre parts: I.—Calma a la trinxera. II.—Recordant Catalunya. III.—L'atac. IV.—Davant els caiguts. Ell mateix confessa que hi ha posat els seus millors moments. Ens en parla amb entusiasme i diu els sentiments que el mogueren a plasmar amb notes ritmades uns fets amaratats d'heroisme.

«Cent homes havien frenat la fúria de sis batallons feixistes. Perderem catorze companys. Fou la contrapartida de la glòria. Entre ells caigueren molt bons amics meus. Els cossos germans, estirats de cara al cel, com cercant-hi la darrera visió de Catalunya, inspiraven una sensació trista que se'm ficava ànima endins. Vaig voler retre homenatge als herois de la llibertat glossant llur acció i, de nota en nota, anà sortint «Vertice Sierra». No s'ha estrenat encara. Vull que la primera audició sigui donada en una festa per a combatents. És per a ells que l'he escrita. En memòria dels qui caigueren i com a penyor d'amistat per als qui resten.»

TORNAR A CATALUNYA

Ens acomiadem. Estrenyo la mà cordial d'en Joaquim Soms. Li faig la darrera pregunta:

—Ganes d'anar a Catalunya?

—Moltes, però no pas d'anar-hi sense la victòria. No sabriem viure en una Catalunya esclavitzada pels feixistes.

JOAN D'ESPI

Catalunya de cara al front

Gran català Pi i Margall. I gran polític també. En un ambient—1894—en el qual els homes governaven amb criteri de saltataulell, l'il·lustre fill de Barcelona fa públic el programa federal, àgil, efectiu, obert a tots els corrents de la Democràcia moderna.

Catalunya ha fet bé d'homenatjar dignament la memòria de l'autor de «Las nacionalidades». Pi i Margall, il·lustre sempre per assegurar la convivència entre els pobles hispànics. El nostre país li inspirà la fórmula federal; fórmula que avui, 44 anys més tard, la guerra contra el feixisme demostra que és la més adient a la pluralitat de les terres ibèriques.

El Paral·lel, a la nit, ha quedat solitari. No hi ha orquestres, ni altaveus cridaners, ni gent asseguda amb mànigues de camisa a les terrasses dels cafès. El «Moulin Rouge» no fa voltar les seves aspes de joguina. Al «Batalló» no se senten aquells escàndols tradicionals, plens de crits subversius, públic que demana coses impossibles. Les bombetes elèctriques que donaven relleu a alguna «estrella» improvisada, al cognom de la qual sempre mancava una o dues lletres, esborradades per la finalització d'un filament, estan apagades. Tampoc no es senten els xisclets aguts dels frens de l'autobús Roca que baixava brunzent carrer Borrell avall, amb el seu carregament de barcelonins amb ganes de divertir-se.

Un Decret de la Direcció General de Seguretat ha estroncat aquesta vida pintoresca.

Trobem encara la mesura. No és just que mentre els uns s'orguegen les peripeties de la guerra, els altres gaudeixin a la reraguarda. Altament els caus del Paral·lel es presten admirablement a teixis xarxes d'espionatge. Els anys 1914 al 18 ens en podrien dir quelcom. Una altra raó encara: la gent vagarosa en aquests moments fa més nosa que servei. Per tot això celebrem que les ciutats agafin el to seriós que els correspon. Quan s'acabi la guerra podran tornar, els qui en tinguin ganes, a córrer «farres» de gasosa i cafè brut, amb vampireses de poc preu i de cabells descurament oxigenats.

Els infants són la preocupació de Catalunya. La Generalitat, a iniciativa de la seva Conselleria d'Economia, ha creat menjadors infantils. Al cinema Verdi, de Gràcia, s'ha inaugurat el primer d'aquests locals on la mainada hi trobarà menjar. L'11 Divisió del nostre Exèrcit l'apadrina. Bonica cosa! Els combatents procurant per la nova generació que coneixerà una època de pau i de treball alegre.

Els soldats catalans del Centre haurien de fer quelcom en aquest sentit. Hi ha moltes subscripcions, ja ho sabem... Però quin record més bell afegirem als molts que ja tenim de Catalunya, si sabéssim que tan lluny de nosaltres, uns infants canten i juguen i són fel·lçons gràcies al petit esforç dels germans més grans.

JOAN D'ESPÍ

Suscripció pro NOVA CATALUNYA

Suma anterior.....	4.152,05
113 Bló., 34 Bda.....	1.678,25
E. Estopà, 65 Bda., 12 Bló.....	50,00
Esteve Farré i Moncau.....	3,50
Miquel Casanovas.....	3,50
Diversos companys Enginyers, 24 Bda.....	30,50
53 Bda., 210 Bló.....	25,00
G. Genovart, Sapadors, 1.ª Bda.....	105,00
Artilleria, 5.ª Bateria reserva, 1.ª Divisió.....	25,00
Pau Camí, Correus, Base 1.ª C. C. n.º 3.....	10,00
Suma que segueix.....	6.082,80

Por qué luchamos

A partir d'aquest número de NOVA CATALUNYA i en aquesta secció de «COMISSARIAT», prestaran la seva col·laboració en l'òrgan dels catalans del Centre les figures més rellevants del Comissariat del nostre Exèrcit. Avui, en iniciar-se aquesta col·laboració, Piñuela, el Comissari Inspector de l'Exèrcit del Centre, dedica a NOVA CATALUNYA i als catalans del Centre unes quantes lletres escrites amb la seva ploma eloqüent i amb el seu estil concís i clar.

¿Por qué luchamos? Lo ha dicho con certera expresión el Presidente del Consejo.

No se puede pedir a un pueblo la resistencia hasta lo último, a costa de dolores y sacrificios, sino por principios substanciales con el pueblo mismo. En nombre de una ideología determinada, de un grupo, de un partido, el Gobierno no puede llamar a la nación a las armas. España lucha por un principio substancial con su existencia como nación: por la voluntad del pueblo, que es decir por la independencia nacional. Y al pedir a los españoles el máximo sacrificio, el Gobierno no hace más que cumplir el mandato de la nación.

Por eso, cuando en las esferas internacionales se cocinan arreglos y componendas, se desconoce por completo el sentido de nuestra guerra. No se puede solicitar de una nación la menor transigencia en la defensa de su propia existencia. No se puede pedir a un Gobierno representante legítimo de un pueblo que ceda derechos de cuya defensa le encargaron los ciudadanos a quienes representan.

Menos que nadie la nación, que acunó el pasado siglo el concepto democrático de nación, asentado en la voluntad de los ciudadanos que la integran, frente al concepto racial que encarnan hoy los imperios totalitarios.

Luchamos por principios substanciales con nuestra propia existencia nacional: libertad e independencia.

Y no es sólo pensando en las futuras generaciones o en los deberes que nos imprime una historia gloriosa como estamos dispuestos a vencer o morir.

Es en defensa de la ley, de la Constitución de la República, de la inequívoca manifestación de la voluntad nacional del 16 de febrero, como nuestros gobernantes tienen el deber de rechazar airados toda ingerencia extraña que intenten hacernos llegar, transigencias incompatibles con la dignidad de la República y de nuestros representantes en el Gobierno Nacional.

FERNANDO PIÑUELA ROMERO
Comissari Inspector del Ejército del Centro

COL-LABORACIÓ

Què ha fet Catalunya per la guerra...?

Catalunya ha tingut ocasió des del 18 de juliol fins a la data, de demostrar davant del poble antifeixista la seva innegable noblesa, donant tot el que ha tingut al seu abast.

Els catalans, des del primer moment de la sublevació—avui més que mai—estant al costat dels governs de la Generalitat i de la República, complint amb admirable voluntat la missió que els ha estat confiada, tant en els fronts de batalla com a la reraguarda.

Veiem en aquests moments tan dolorosos del nostre poble com està donant totes les seves forces en pro de les llibertats que sempre ha vist destruïdes i que en aquests moments de lluita tan greu i històrica i junt amb els altres germans d'ibèria s'ha oposat al pas dels espanyols indignes i estrangers que no cerquen altra cosa que fer d'Espanya un país d'esclaus a força d'implantar el terrorisme tan dèspota que tots coneixem.

El 19 de juliol, uns generals traidors al poble que els

Fa unes hores que es respira un ambient enrarrit. Hem de prendre part a l'Olimpiada i la gernació de la matinada és més ràpida que els jorns. Potser el motiu no rau precisament en la celebració de l'Olimpiada. La joventut—operols, intel·lectuals—ha vingut a Barcelona a provar els seus múscles amb el noble afany—se. Els carrers de l'urbs s'envaeixen de rialles, de crits. Dintre pocs moments, l'Estadi de la ciutat ixoplugarà els representants de tots països democràtics del món.

De sobte, en alguns indrets de la ciutat, explosions que, en recórrer les artèries de la capital van dominant aquelles rialles que desapareixen dels rostres de la gent. Un silenci expectatiu s'escampa arreu, dominant ràpidament. S'ou, punyent, un crit que accelera la circulació de la sang: «A les armes! A les armes!»

Crits de visques i blasfèmies, cossos que es venen a l'espai, sorolls estridents que porten empremta macabra, rostres eixuts i guarden quelcom sensacional, mans que s'afermen àvidament a una arma amb el desig de plantar cara als traidors. Tòthom es meu al redós d'una idea: «Ens volen traïr! Per la nostra arma!»

I l'escena desfila per la nostra ment: fons de la imaginació que copsa records que s'esvaeixen davant la realitat crua del moment.

Dos anys. Estic enmig del fang que forma l'aigua. Malgrat que no fa fred, tinc damunt les espatlles una manta. Tènueuement despullit, nou dia, i l'aire, que venint de la serra baixa a acaronar-nos, fa sentir uns tremolins que semblen a transformar-se en piquets menuts com si fos envaïda per una granallada inofensiva de pell de gallina. El fusell no tren la vista del davant. Allà, la guerra fa la divisió de dues parts: Colonització i Llibertat de la Pàtria.

Se'm clouen els ulls i em cal fer un esforç per mirar allò que, com a sentinella, està sota la meua custòdia. Una que altra vegada, el ramatge atrau l'atenció. Feia uns segons que estava molt lluny d'ací. Estava divagant. Es tant indistint, meua imaginació...

Ara, però, la bellugadissa és més persistente i la l'efecte que algú s'atansa arrossegant-se. Instintivament el dit es col·loca a punt de puny, mentre els ulls esbrinen atentament tot el que s'albira.

Una veu llunyana, mig blegada, arriba fins a mi. És un crit profund, continuat, que fereix les meves oïdes. Aixeco el cap i veig, entre les unes mans que, clavant-se en terra, obliguen el cos a avançar. Can en el toral de la trinxera. Llastimosament brut i prim. Els ulls enllobrosits imploren, i els llavis barbotejegen unes paraules. S'ha escapat, demà ens explicarà el se'xòde. Ja estem avesats que els companys que estan a banda vinguin a nosaltres. Y es comprèn. A través de dos anys de sofriments en què els únics que comprenen els desigs dels militars traidors, ha arribat el que els obligava amb menyspreu i odi aquells que en els primers moments es deien salvadors de la Pàtria, però que han deixat lliure entrada als qui, en la brutalitat dels Estats feixistes, comencen a colonitzar, per nosaltres, soldats de l'Exèrcit de la República, és sagrat.

Més ferm que mai, sabré fer del sol que m'ha donat, un bloc compacte amb el meu cos. L'allau de bèsties feròges, de monstres, podrà intentar envair la meua terra una colònia, però no podran assolir-ho, per tal com els d'ací sentim el que, com a soldats, hem de sentir. Avui, en ocasió de trobar-nos allunyats de la nostra llar, sentim damunt nosaltres el desig íntim de complir la tasca que ens ha estat confiada.

DOS ANYS, 19 DE JULIOL!

Mitjançant la voluntat i la realitat, hem de forjar un Exèrcit; crear condicions inigualables de resistència; unificar tots els sentiments de la nació; al moment en què la Pàtria passava un greu perill, han sabut oblidar els conceptes que els altres, i s'han agermanat en la defensa de la independència; fer de cada un dels ciutadans una unitat, a mesura que el temps passa, es prepara per a l'assoliment del que és definitiu: prendre l'armes de l'enemic el que ens ha robat i retornar-ho a la nostra Pàtria.

Juliol 1938.—Exèrcit del Centre.

UN SOLDAT

La collita
Som al temps de la sega i recollida del blat del qual les terres de la Manxa i Castella produeixen en abundor. Manca de braços que suposa l'incorporament a l'Exèrcit dels joves camperols, i és necessari que no es deixi la collita. La sang per els vessada en aquella data no serà estèril.

Aixafem els criminals i pe... em la vida si cal albanes de veure el poble esclavitzat i indigne dels drets de pobles lliures que solament vol la pau.

Amb el puny ben alt cridem...

Visca Catalunya.

Visca la República.

ANGEL VALERO

Batalló de Sanitat

Serveis Tren Exèrcit

Salutació

Dirigir una cordial salutació a tots els catalans que es troben en aquesta zona de l'Espanya lleia, és obligat, encara que insuficient pròleg a la meua actuació. Judicar aquesta amb fets positius que reflexctein les meves idees, millor que totes les paraules, constitueix aspiració que ja he fet fonament de la meua tasca.

En qualsevol moment de la vida del país, la Delegació amb què he estat honorat entranya una importància que no es pot desconèixer. Però, quan els dies que vivim, porten en si les característiques totes de la història, s'acceix aquella de forma considerable.

El delegat del Govern de la Generalitat a Madrid no pot limitar-se, avui, al manteniment d'unes relacions, ni a l'estudi de necessitats o problemes, perfilats amb la normalitat dels temps de pau. I així en unes i en els altres, cal que tingui ben presents els moments de guerra que vivim, per tal de, passant per ells, lligar-se moralment i material, als milers de catalans que honren la seva Pàtria, ací com en la resta de la República, amb les armes a la mà.

Establir diferències entre els catalans, fonamentades en el predomini més o menys gran d'altra organització política, és un atac a la Democràcia, que no està disposat a consumir.

No pot haver-hi respecte ells, més exigències que la lleialtat amb la Pàtria, que avui val tant com la patent d'autènticisme. Qualsevol que sigui el color del català, mentre lluiti noblement per la República, és digne de respecte i tracte igualitari.

Per això, tots els catalans servidors sincers de la República i molt especialment els nostres combatents, trobaran en totes les ocasions i fins on sigui possible, el suport i l'estímul d'aquesta Delegació que donarà així eficac complir als seus deures més primordials.

DR. LUIS CIVIL

Delegat de la Generalitat a Madrid

Sobre el món impàvid i sobre el pit dels catalans im presa en llur ànima, la senyera de les quatre barres

No escatimen l'ajut, dels nostres braços combatents! Que siguem els combatents catalans els capdavanters en aquestes tasques que suposen un millorament de l'Economia i proveïment de la reraguarda i fronts del Centre.

Que no hi hagi cap braç català ocís davant de les armes agrícoles, així, amb l'esforç de tots, podem fer la collita que és el pa i sosteniment dels combatents i de tot el poble, que avui resisteix i defensa les llibertats d'Espanya i dels altres pobles del món, enfront dels dictadors totalitaris.

Remem Grups de Xoc per a la recollida del blat i d'ajut als camperols d'aquestes terres germanes.

L'esforç emprat amb les eines agrícoles és tan imprescindible per a la Victòria com el que es fa amb les armes combatent l'enemic.

Recordem «ELS SEGADORS»
i... esmorem ben bé les eines
per al juny del trenta-vuit.

MONLLAU
Transmissions, VIª Cos d'Exèrcit

per a ti, combatent...

Company Salvador Seguí, III Brigada 443 Batalló. Hem rebut treballs teus. Aniran a l'exposició. El teu desig es complirà amb èxit.

Company Jaume Plana, 34 Brigada 136 Batalló. El treball està força bé. Anirà a l'exposició.
Company Antoni Salvadó, 207 Brigada 3 Batalló. El teu vers ens agrada, anirà a l'exposició. Envia'ns més treballs.

Company Artillers de la 12.7 33 Divisió 2.ª Bateria. Ens agraden molt els vostres treballs. Aniran a l'exposició. Oportunament s'anunciarà la inauguració.

Company Pau Camí, Oficinas de Correos, Base 1.ª C. C. n.º 3.

Hem rebut el teu donatiu, que t'agraïm. El teu poema ens agrada molt, i mirarem de publicar-lo. En tot cas queda per a l'exposició.

Pere Subirana, 136 Brigada. 542 Batalló. Acusem rebut del teu donatiu de 5 ptes. pro NOVA CATALUNYA, i article, que la manca de paper no ens permet inserir al periòdic. Anirà a l'Exposició.

Rebut també lletra teva del 21 de juny.
Enric Fuster, 65 Brigada, 13 Batalló. NOVA CATALUNYA és setmanari.

De subscripcions no n'admetem. El repartim gratuïtament, per conducte del Comissariat. Els donatius podeu enviar-los a la Direcció de NOVA CATALUNYA, per gir postal.

Manuel Balagué.
Havent perdut la teua adreça, et contestem per mitjà d'aquesta secció. De subscripcions al periòdic NOVA CATALUNYA no n'admetem. El repartim de franc per conducte del Comissariat.

Recordant la Història de Catalunya

La dominació dels romans a Catalunya és perllongada per espais de sistemes anys i anys. Però també els romans la posta; i que, al cap de tant de temps, foren vençuts i dominats per uns pobles procedent del nord d'Europa, desplaçats per tal d'envair l'imperi romà.

Els pobles germànics que s'instal·laren a Catalunya foren els visigots. Eren ben dotats pel llament i amb un desiri de guerrear i d'expandir. Lurs homes eren forts i robustos i feien la vida en ple bosc. De tot els pobles germànics, aquests eren considerats com els més civilitzats. Durant una temporada, esgallaren Barcelona com a camp de llur monarquia. En aquesta ciutat, foratada i plena, un noble visigot el seu rei Atila. La seva memòria perdura encara avui dia entre els barcelonins. Ens la recorda el carrer que porta el seu nom, emplaçat al tipic barri del Regomir, als darreres de l'Ajuntament de Barcelona.

Avui d'Espanya, s'estendren els visigots i, aleshores, establen la capital a Toledo; per la qual cosa la terra catalana esdevingué una província visigotica com qualsevol altra.

Contemporàniament amb el regnat de Wamba, hi hagué a Catalunya un d'aquells aixacaments tan prodigats a la nostra terra. Contra el rei Wamba, s'hi alçà el general Paulus, secundat pel comte de Nîmes, Hilderic i pel duc de Tarragona, Ransind. Paulus fou coronat rei a Narbona. Mes, la joia de la seva reialesa donarà poc temps de gaudi a Paulus i als pobles que la aclamaren; per tal com Wamba arribà ben aviat a la nostra terra, amb un poderós exèrcit. S'infiltrà per la banda de Lleida i, a no trigar gaire, Barcelona i Girona caigueren a poder seu.

Tanrost assaït aqueix objectiu, dividí el seu exèrcit en tres cossos i invadí el Rosselló. Someté després Narbona, Besiers, Magalona, i, finalment, Nîmes, on aconseguí empresonar Paulus, que hi romaní.

Finalitzat així la revolta de Paulus i la de bona part de Catalunya i de la Septimània. La monarquia visigòtica no havia de durar gaire, puix que, ben aviat, vingué un altre poble a foragitar-los.

A semblança del que ocorregué el segle VII è quan Wamba volia expulsar Paulus del territori català, avui, els aliats mussolinians, hitlerians i franquistes han tustat i franquejat la porta de Catalunya per la banda de Lleida. Pecaria, però, de pusil·laníme el qui cregués en la possibilitat que el feix—ben bo per a cremar—que formen els dos països que ens ataquen i la facció espanyola, assolirà amordassar la terra catalana.

Catalunya, baluard de la República inexpugnable, per tal com es defensen com a filla del poble que és, farà pagar cara la gosada dels estrangers que s'han atrevit a petjar-la i, exterminat-los o bandejant-los, col·laborarà eficaçment a sanejar el territori de la República de tota mena d'enemics.

P. C. A.

Combatent català, aquest periòdic per manca de paper, l'haveu de llegir almenys deu catalans

EL MOMENT INTERNACIONAL

El moviment a les cancelleries europees és, en els darrers dies, reflex cru de la gravetat del moment. Cru el moment, sí, però no per confusionismes sinó precisament per una força dels fets tan real que s'albira un esdevenidor clar quant al joc diplomàtic: la virada en rodó de la política internacional francesa, en referència a l'assumpte espanyol; Anglaterra per mitjà dels seus homes més populars adreça el seu timó que, enmig del temporal tan malament comanda Chamberlain. La força d'un perill que volta les rutes marítimes del Gran Imperi, ja que no la força de la raó, ha obligat el Cap del Govern anglès a reconèixer personalment l'existència d'aquell perill.

Ciano torna a la palestra nerviós, car el pacte italoanglès no té, per ara, vies d'aplicació. La resistència espanyola amenaça seriosament l'anul·lació d'aquell, i això pot ésser per al règim italià el principi del desgavell. A Europa, solament Anglaterra pot fer un emprèstic que permeti a Mussolini repassar la corda fluixa dels pressupostos. Sap prou bé el dictador italià que una guerra, avui com sempre, es guanya al Ministeri d'Hisenda. Ha quedat plenament demostrat—assaig recalcit desgraciadament en la República espanyola—que no hi haurà guerra curta d'ara endavant, per tal com no és possible la dominació ràpida d'un terreny per mitjà de la conquesta violenta.

I aqueixa evidència és el secret d'aquella pau europea, pau guerrera, pau negra i traïdora, més dolenta que la pròpia guerra. Tot Europa és bel·ligerant i únicament Espanya pateix el greu d'aquesta pau bel·ligerant. No faig combinació de paraules. És una crua realitat.

Resulta inconcebible, però cal reconèixer que és molt més còmode i segur, que es faci la guerra fora de la terra i del cel de les nacions que veritablement lluiten i glorifiquen els barbarismes de la lluita. Tota mena de material destructiu és

consells militars

DEFENSA'T DE L'AVIACIÓ

Amb el bombardeig aeri, l'enemic pretén tan sols crebantar la moral del nostre Exèrcit.

Els efectes del bombardeig són més aparents que reals: nerviosisme i poques baixes.

En camp obert, qui segueixi les ordres del comandament serà difícilment tocat per les bombes.

No corris! Tira't a terra! Quiet! Qui corre posa en perill la seva vida i assenyalat la posició de les nostres forces.

No tiris mai contra els avions de bombardeig, és inútil; en canvi, quan baixin a metrallar-te fes ús del teu fusell o de la metralladora, únicament aleshores està al seu abast.

Els millors tiradors seleccionats en grups contra avions, donen un excel·lent resultat.

Contra els atacs dels avions de bombardeig, REFUGIS! En totes les trinxeres hi ha d'haver refugi contra l'aviació.

EXPOSICIÓ

A la «Llar», actualment, tot voltaentorn de l'Exposició on s'estan portant a terme els treballs finals per a enllestir-la i inaugurar-la.

Es realment meravellós de veure amb l'entusiasme amb què tots es lliuren a la tasca assignada. He visitat la sala on s'instal·la en un moment d'activitat. En entrar, ningú no ha girat la testa per veure qui era el nou vingut. Jo he aprofitat aquest atrafegament per a observar tranquil·lament l'ambient que es respira prop dels col·laboradors directes i l'emoció intensa que tots posen en la plasmació de llur obra.

En un «stand», enfilat dalt d'una cadira, mig estintolat, hi ha un combatent pintor, jaspia el seu vestit de colors variats, amb la faç ennegrida, que imposa la seva idea en el blanc del tauler on glossa les riqueses d'Espanya que l'invasor ens vol arrebar. Més tard, em mira i somriu com a salutació, però sense obrir la boca ni deixar la feina.

En el mateix «stand», un xic a la dreta, un soldat català està pintant, tenint com a fons l'escut de la República, els tretze encertadíssims punts del Govern de Guerra, on el Dr. Negrín expressa concisament i clara el per què de la lluita dels espanyols i l'antífesi del camp facciós. Hi ha un altre català, vingut de la trinxera amb el corresponent permís dels seus caps militars. Xicot d'aspecte seriós, colrat pel sol que cau de ple dins les nostres trinxeres, el qual els combatents solem aprofitar per a fer salut. És de cabells negres, poblats rinxolats; porta bigoti negre crescut i té tot l'aspecte que diuen que ha de tenir un ver artista. Com a català és abnegat en la tasca i té idees genials. Em rep amb sincera amabilitat i m'invita a jutjar la seva obra.

Escampats per la resta de la sala, hi ha altres combatents enfeïnats en llurs respectives activitats. Entre ells, hi veiem el fuster que ha tingut cura del muntatge de tota la baluerna de l'Exposició.

A la «Llar», com dia abans, hi ha un traüt continu. Tothom es belluga. Els «stands» van perfilant llur forma definitiva i es van ultimant els darrers detalls. Organització i Propaganda són dos mots que pesen damunt els xicots que abnegadament treballen sense repòs. No dubtem que l'èxit, ben merescut per cert, coronarà els seus esforços. L'Exposició serà un exponent viu del nivell de cultura que posseïm els catalans i confiem que serà l'admiració de totes les persones que desfilaran a repassar la nostra obra.

Amb aquesta Exposició la «LLAR DEL COMBATENT CATALÀ» farà gala de com no es descarta cap de les activitats dels soldats catalans, ans se'ls dona ocasió propícia per a lluir les seves habilitats.

Es convenient, benvolguts combatents catalans, que, els qui encara no ho hàgiu

assajat ací; la qual cosa ha permès situar al seu lloc els valors guerrers. S'ha desfet el mite de la fortaleza dels exèrcits totalitaris, creats i mantinguts per la fatuositat dels dictadors. Restava un secret només per divuegar, i és, precisament, el de més importància; millor dit, el que pot decidir. És el que guarden els químics en el seu laboratori. Aquest exèrcit, que cerca la mort col·lectiva, té, més que cap altre, la mort a mercè de la seva «sapientia». «La ciència aplicada a la Destructió!» «FONTS VITAE» i «FONTS MORTIS».

REPORTATGE FET A UN FRONT PROPER A MADRID

Ola, amic. Som de la Llar del Combatent Català, i venim a fer un petit reportatge de com pensen els combatents del teu batalló.

Parlem amb el Comissari. Un xicot simpàtic, amb un tracte ple d'afabilitat. Se li veu d'una hora lluny que és andalús; car amb totes les seves expressions es nota aquella gràcia característica de tots els habitants d'aquella regió. Ens trobem a primera línia. Damunt nostre, s'ou el pac-pac dels fusells enemics. Dins una casa enrunada, per l'interior de la qual passa la nostra trinxera, trobem el primer combatent. És català, fill de Girona, amb un tarannà ben trempat. El Comissari ens fa la mútua presentació, i començ l'entreviu.

—Quin esperit teniu els catalans, després dels fets que ja coneixeu?

—El nostre esperit combatiu, és exactament el mateix que el dels nostres avantpassats. Catalunya no serà mai de l'enemic.

—Quin és el preferit teu, dels tretze punts que ha redactat el Govern d'Unió Nacional?

—Per a mi, el millor el cinquè, que atany el problema de les nacionalitats. Estic plenament convençut que el Govern de Front Popular el complirà al peu de la lletra, tant bon punt assolim la victòria definitiva.

Això ens ha manifestat el combatent Pere Coromines d'un dels batallons que opera prop de la capital de la República.

En un recó de la trinxera, trobem el sergent Bruguera. És català. Vingué voluntari el novembre del 1936. Li preguntem quina és la seva opinió referent el darrer manifest del Govern de la República.

—Tots els meus xicots estan completament identificats amb la nota, i així que els la llegiren, respongueren tots alhora: Present.

En un altre indret, complint la seva missió, hi ha un xicot rabassaire de Llinàs. Té els ulls fets en la posició enemiga que li ha estat encomanada. Al bat del sol, que ha colrat el seu rostre, respon a l'interrogatori.

—El meu millor amic d'ací és el fusell. En canvi, quan retorni a la meua llar, amb més fe que mai, tornaré a agafar la fanga i els arpiots.

Quin efecte us ha produït la nota del Govern?

—N'estic molt content. Deixa resolt, d'una vegada per sempre, l'enutjós problema del treball dels camperols.

Ve amb la nostra expedició un capità, embrunit pel sol de les trinxeres. És un company més entre els soldats; car aquests l'aprecien molt. És fill d'Euzkadi i ha guanyat els galons a les trinxeres.

—Capità Prieto; us podríeu desprendre d'uns quants mots per al nostre periòdic?

L'home, amb la rialla a la cara com sempre, assegut a terra, rodejat dels seus soldats, ens diu:

—Com a basc, opino que el cinquè punt resol satisfactòriament el problema de les nacionalitats dins la Península Ibèrica. Alhora, crec molt encertada la decisió del Govern a respectar les creences religioses; puix que ací lluiten, colze a colze, laics, protestants, catòlics, etc., sota una sola denominació: Antifeixistes. Ja recordareu que a Bilbao, dos dies abans d'evacuar-lo, encara s'oïa la Santa Missa als mateixos parapets.

S'ha fet un silenci sepulcral; trencat únicament pel tac-tac de la metralladora enemiga que, tot d'una, resta també muda com si s'hagués avengonyit de sentir les veritats que els nostres combatents ens assenyalaven. Novament, enfoquem el nostre primer Comissari.

—Veig amb molt bons ulls la unió de les joventuts catalanes dins l'Aliança Jovenil Antifeixista; per tal com d'aqueixa unió en surt enrobustit el Front Popular, que ha d'ésser el front de la victòria. Sóc un ferm admirador de la vostra Pàtria. Catalunya s'ha sabut superar a si mateixa i ha demostrat quines heroïcitats és capaç de realitzar, per tal d'assolir l'expulsió de l'enemic d'Espanya i, molt especialment, de Catalunya. Crec que és una obra positivament sòlida, la unió de les dues gran sindicals; puix que no és plasma únicament l'aspiració de l'obrer sinó que adhuc col·loca una pedra més en el bastiment de la victòria definitiva.

—I sobre els tretze punts governamentals?

Es el millor programa que es podia presentar davant de tots els pobles lluiters i honrats del món. En ells s'assegura la pau per a un demà, que no ha de trigar gaire.

K-P-LL

fet, envieu els vostres treballs destinats a l'Exposició, on es veurà clarament que malgrat haver de fer front a l'Exèrcit invasor, els catalans envegem una vida progressiva, amb plena harmonia amb la resta de germans de la Península.

